

**JAARVERSLAG
ERFGOEDCENTRUM
ACHTERHOEK EN LIEMERS 2023**

PROGRAMMAVERANTWOORDING

- 1 Inleiding
- 2 Bestuur
- 3 Resultaten
  - 3.1 Programma Erfgoedcentrum
  - 3.2 Bedrijfsvoering
- 4 Financiën
  - Staat van baten en lasten

PROGRAMMAVERANTWOORDING OVER 2023

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag over 2023 van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL).

Voor het ECAL was 2023 als gevolg van diverse omstandigheden geen makkelijk jaar. Enerzijds had dit te maken met veel personele wisselingen. Net voor het einde van 2022 waren al twee nieuwe medewerkers gestart. Begin 2023 startten nog twee nieuwe medewerkers, in de loop van het jaar vertrok er weer één en gingen twee medewerkers uit dienst na het behalen van de pensioengerechtigde leeftijd. Dit heeft grote impact gehad op ons relatief kleine team. Het vertrek van twee collega's waar je heel lang mee hebt samengewerkt plus de komst van vier nieuwe collega's betekent dat tijd nodig is om aan elkaar te wennen. Daarnaast waren de wisselingen ook aanleiding voor (beperkte) taakverschuivingen, aanpassingen in werkwijzen en invoering van een nieuw functiewaarderingssysteem met bijbehorend functieboek. Eind 2023 was 'het stof nedergedaald' en had alles en iedereen zijn of haar plek wel weer gevonden.

Wat 2023 ook een moeilijk jaar maakte, waren enorme kostenstijgingen waar het ECAL mee werd geconfronteerd. Als gevolg van CAO SGO onderhandelingen stegen de loonkosten met bijna 10%. Daarnaast leidden de hoge energiekosten tot bijna een verdubbeling van de servicekosten die ECAL betaalt voor de huisvesting (van ca. €140.000 naar €220.000) en verhoogde de verhuurder de huurkosten met een hoog percentage van 8,6%.

Dit heeft onvermijdelijk geleid tot een negatief resultaat van € 40.862 terwijl een (in het kader van de meerjarenbegroting 2023-2026) een positief resultaat van € 38.207 was begroot. Het tekort is voor 2023 gedekt uit de algemene reserve van het ECAL.

Gelukkig kunnen we ook mooie, positieve resultaten melden over het afgelopen jaar. Vele archieven en collecties zijn geordend en beschreven waarmee nog meer informatie toegankelijk is gemaakt en beschikbaar gesteld kon worden. Het ECAL heeft veel bezoekers, geïnteresseerden in de cultuurhistorie van de regio mogen ontvangen, zowel op de studiezaal als bij activiteiten zoals cursussen, workshops en lezingen. De interesse en aandacht voor de regionale identiteit blijft, wellicht (mede) als gevolg van de coronatijd, groeien. Klanten die niet naar de studiezaal toe kunnen of willen komen weten ons goed te vinden via de digitale weg. Dit blijkt uit de cijfers van digitale aanvragen en informatieverzoeken. Sinds 2023 loopt de afhandeling hiervan op een professionele manier via het zaakstelsel en persoonlijke accounts van de klanten.

2 Bestuur

Het bestuur van het Erfgoedcentrum is als volgt opgebouwd:

- Algemeen Bestuur, bestaande uit de acht portefeuillehouders van de bij de Wgr aangesloten gemeenten;
- Dagelijks Bestuur, bestaande uit twee AB-leden plus één DB-lid voorgedragen door de Staring Stichting;
- Bestuurscommissie, bestaande uit de voornoemde DB-leden, plus twee leden afkomstig uit het AB en twee leden voorgedragen door de Staring Stichting.

Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 zijn er een aantal bestuurswisselingen geweest.

Leden Algemeen Bestuur

gemeente		
Doetinchem	R. Hummelink	voorzitter
Winterswijk	S. Metaal	plv. voorzitter
-	A. Das	Portefeuille Financiën
Aalten	H. te Lindert	
Berkelland	J. van Oostrum	
Bronckhorst	A. Peppelman	
Montferland	H. Groote	
Oost Gelre	J. Hoenderboom	
Oude IJsselstreek	O.E.T. van Dijk	
-	E.T.G. Siero	secretaris/directeur

Leden Dagelijks Bestuur

gemeente		
Doetinchem	R. Hummelink	voorzitter
Winterswijk	S. Metaal	plv. voorzitter
-	A. Das	Portefeuille Financiën
-	E.T.G. Siero	secretaris-directeur

Bestuurscommissie

gemeente		
Doetinchem	R. Hummelink	voorzitter
Winterswijk	S. Metaal	plv. voorzitter
-	A. Das	Portefeuille Financiën
Bronckhorst	A. Peppelman	
Montferland	H. Groote	
Oost Gelre	J. Hoenderboom	
-	W.F.W.M. van Heugten	
-	P. Seesing	
-	E.T.G. Siero	secretaris- directeur

3 Resultaten

3.1 Programma Erfgoedcentrum

In deze programmaverantwoording is sprake van één programma: Programma Erfgoedtaken. Het gehele programma heeft voor het grootste deel betrekking op de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van zorg en beheer van archieven.

De archieftaken worden, voor de acht gemeenten die deelnemer zijn in de Wgr Erfgoedcentrum, uitgevoerd op basis van de Archiefwet 1995, de plaatselijke archiefverordeningen en Besluit informatiebeheer. Op basis van een dienstverleningsovereenkomst worden ook de archieftaken ten behoeve van het Waterschap Rijn en IJssel en Kasteel Huis Bergh uitgevoerd. De Archiefwet bepaalt dat de archieven in “goede, geordende en toegankelijke staat” moeten worden gebracht, beheerd en behouden en dat er toezicht wordt gehouden op de niet-overgedragen archieven.

De niet wettelijke taken die het Erfgoedcentrum uitvoert, hebben betrekking op taken c.q. activiteiten met betrekking tot het onder de aandacht brengen en houden van de cultuur historie van de regio, ofwel de regionale identiteit. Deze taken worden uitgevoerd voor de gehele regio Achterhoek en Liemers. Financiële bijdragen voor de uitvoering van deze taken komen van de 8 aan de Wgr deelnemende gemeenten, de gemeenten Doesburg, Lochem en Zevenaar, de Provincie Gelderland, de donateurs van het Erfgoedcentrum, de Mr. H.J. Steenbergen-Stichting en de Stichting Vrienden erfgoed Staring.

3.1.1 **Archieven en collecties in ‘goede staat’ brengen, beheren en behouden:**

Zorgen voor zo optimaal mogelijke omstandigheden voor opslag van de bestanden conform wet- en regelgeving en uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van restauratie en conservering om (autonoom) verval van archieven tegen te gaan en schade te voorkomen.

- Na de afsluiting van eerdere e-depot projecten, beschikt het Erfgoedcentrum inmiddels over kennis en inzicht alsmede de benodigde e-depot hard- en software. Het jaar 2023 stond vooral in het teken van het verder vullen van het e-depot. Er zijn verschillende aansluittrajecten uitgevoerd met individuele zorgdragers:
  - Het Waterschap Rijn en IJssel is gestart met een project om, in navolging van de eerdere uitplaatsing van Corsica, nu ook Sharepoint duurzaam uit te plaatsen naar het e-depot.
  - De Gemeente Oost Gelre is gestart met een project om de projectdossiers van de netwerkschijven duurzaam uit te plaatsen naar het e-depot;Daarnaast verricht een werkgroep, waar de gemeenten Doetinchem, Aalten en Berkelland, het Waterschap Rijn en IJssel en het Erfgoedcentrum deel van uit maken, onderzoek naar het MDTO.
- In 2023 zijn er advies overleggen geweest met zorgdragers uit de regio op het gebied van het e-depot. Er is een gebruikersoverleg gestart (frequentie 2 tot 3 keer per jaar) en tijdens de jaarlijkse “DIV-dag” zijn alle zorgdragers op de hoogte gebracht van de e-depot vorderingen. Daarbij hebben vertegenwoordigers van de gemeenten Bronckhorst, Doetinchem en Oost-Gelre presentaties gehouden voor hun collega’s.
- Buiten het werkgebied van het ECAL zijn er op verzoek van diverse organisaties gesprekken gevoerd en/of demonstraties gegeven over het e-depot. Met het Streek-archivariaat de Liemers en Doesburg hebben diverse gesprekken geleid tot een DVO met het ECAL met betrekking tot gebruik van het e-depot (ingangsdatum DVO 1-2-2024)

- Archiefbewaarpplaats en quarantaineruimte zijn conform wet- en regelgeving ingericht en in stand gehouden.
- Archieven zijn materieel verzorgd: verpakt in zuurvrije dozen en –omslagen, schadelijke materialen verwijderd, omslagen en dozen genummerd en gestickerd. Er is in totaal 23,25 archief materieel verzorgd waarbij ca. 47.681 stickers zijn geplakt (gedrukt). Materiële verzorging houdt in: archieven verpakken in zuurvrije dozen en –omslagen, schadelijke materialen verwijderen, omslagen en dozen nummeren en stickeren.
- Op basis van het restauratieplan, een overzicht van schade van archiefstukken, met beoordeling van de ernst/mate van schade (zgn. schadecijfer) worden ieder jaar archiefstukken gerestaureerd. In 2023 is verder gewerkt aan restauratie van archiefstukken met schadecijfer 13. In totaal is daarvan 1,21m gerestaureerd. Daarnaast is 'on demand' 0,08 m archief gerestaureerd. 'On demand' houdt in DAT op verzoek van een onderzoeker stukken worden gerestaureerd. Na restauratie zijn stukken die tot die tijd vanwege de slechte staat vele jaren niet ter inzage waren, weer te raadplegen door bezoekers. In totaal is 1,29 m archief gerestaureerd, afkomstig uit overheidsarchieven van voor 1811 (bestuur en rechterlijke archieven) archieven van de gemeenten Aalten, Berkelland, Doetinchem, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek en Winterwijk.

3.1.2 Archieven en collecties in 'geordende staat' brengen, beheren en behouden:

Zorgen voor ordening in beheerde bestanden zodat de archieven doorzoekbaar en vindbaar worden en blijven. Dit heeft zowel betrekking op analoog ('papieren') archief als digitaal archief.

- In totaal is 81,5m overheidsarchief overgebracht. De archieven zijn in het archiefbeheersysteem geregistreerd en toegankelijk gemaakt.

AANWINSTEN ARCHIEVEN OVERHEID*		
gemeente	archiefbestand	omvang (m)
Berkelland	1670 - Gemeentebestuur Ruurlo, 1990-2004	47,25
Oude IJsselstreek	0658 - Gemeentebestuur Wisch - Milieuvergunningen, 1922-2004	31,875
Wedeo/Laborijn	1642 - Gebouwen en terreinen Wedeo, (1980) 1983-1993	0,75
	1643 - Bestuursarchief Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Werk en Inkomen (ISWI), 2000-2015 (2019)	1,625
TOTAAL		81,5

* betreft formele overbrenging van archieven

- Er zijn 16 particuliere archieven/collecties (w.o. ook documentatie-collecties en aanvullingen) opgenomen met een totale een omvang van ruim 29m. Deze collecties zijn opgenomen op basis van in het acquisitiebeleid omschreven redenen. Deze bestanden zijn opgeschoond, verpakt en (deels) geïnventariseerd. De toegangen die in 2023 zijn opgesteld zijn op de website gepubliceerd.

AANWINSTEN ARCHIEVEN PARTICULIERE ARCHIEFVORMERS		
gemeente	archiefbestand	omvang (m)
Aalten	0705 - Dagboek aantekeningen van Kamp Amersfoort door E. Joh. Bulten te Aalten	0,125
	0987 - Stichting Senioren Gehandicaptenraad te Aalten	0,25
	1684 - Christelijk College Schaersvoorde te Dinxperlo	3,125

Bronckhorst	1502 - Rooms-katholieke Parochie HH. Twaalf Apostelen te Baak	4,5
	1680 - Collectie pentekeningen Wil de Bie	1,00
Doetinchem	0927 - Collectie G.W. Velhorst, Doetinchem, 1930-ca 2000	2,75
	1202 – Aanvulling Archief Misset	1,75
	1193 – Aanvulling Herv. Gemeente Wehl	1,00
	1616 - Ulenhofcollege	4,75
	1682 - Negatievencollectie fotograaf R.H. Soer	2,00
Montferland	1567 - Correspondentie van Missiezuster "Cunera" te Manan, Maria Elisabeth Frericks uit Stokkum, 1919-1945	0,125
Oost-Gelre	1569 - Rooms katholieke parochie van de Heilige Sint Antonius van Padua te Vragender	2,25
Oude IJsselstreek	0787 - Aanvulling Rooms-katholieke Parochiebestuur en locatieraad van de H. Mauritius te Silvolde, 1966-2014	0,375
	1630 - Koninklijk NVVH-Vrouwennetwerk afdeling Varsseveld	2,875
	1652 - La fundacion Espanola de Ulft, 1980-2022	0,625
	1681 - Vereniging voor het Sinderens Belang, 1959-2013 (2023)	1,00
Winterswijk	1568 - Collectie P.J. de Wolff, commandant van het Interneringskamp Vosseveld te Winterswijk, 1941-1946 (2023)	0,625
TOTAAL		29,125

- Vervaardigen en publiceren van toegangen (inventarissen): er zijn 28 inventarissen (toegangen) vervaardigd.

VERVAARDIGDE INVENTARISSEN		
gemeente	aantal inventarissen	omvang (m)
Aalten	4	6,875
Berkelland	3	2
Bronckhorst	3	1,75
Doetinchem	4	4,875
Montferland	2	2,375
Oost-Gelre	0	0
Oude IJsselstreek	7	4,25
Winterswijk	4	6,375
TOTAAL	28	28,75

- Vrijwilligers hebben gewerkt aan:
    - scannen en beschrijven van foto- en filmmateriaal;
    - nader toegankelijk maken (indexeren) van notariële akten en militieregisters;
    - transcriberen van 16^e-eeuwse stadsrekeningen en 19^e-eeuwse correspondentie;
    - verkoop van tweedehands boeken.
- Daarnaast hebben vrijwilligers ondersteunende werkzaamheden verricht bij bijeenkomsten en exposities.

3.1.3 Archieven en collecties in ‘toegankelijke staat’ brengen, beheren en behouden:
Beschikbaar stellen van in beheer zijnde archieven en collecties; fysiek via de studiezaal en digitaal via de website (‘virtuele studiezaal’) en gebruik van in beheer zijnde archieven en collecties stimuleren.

- In 2023 werden (mede in het kader van de AVG) minder bezoekers geregistreerd. Alleen bezoekers die originele archiefstukken wilden aanvragen zijn formeel ingeschreven als bezoeker.
- Openingstijden van de studiezaal: dinsdag t/m donderdag, 6 uur per dag (9u-12u en 13u-16u).

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Aantal geregistreerde bezoeken	1.074	1.169	779	996	1.607	1.224
Totaal aantal bezoeken (schatting)	1.450	1.461	974	1.245	2.009	1.530
Aantal aangevraagde stukken	5.871	6.691	7.132	6.366	7.198	9.366

- In de maanden oktober (122) en november (117) zijn de meeste bezoekers geregistreerd. De meeste aanvragen zijn gedaan in maart (1.073) en mei (804).
- Er wordt vanaf eind 2018 bijgehouden hoeveel scanverzoeken het Erfgoedcentrum ontvangt. Een groot deel hiervan bestaat uit scanverzoeken voor bouwtekeningen. Het totaal aantal geleverde scans is in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. Het aantal aanvragen voor specifiek scans van bouwtekeningen is wel gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Het aantal scans van documenten/ akten is dus flink gedaald. Een reden daarvan kan zijn dat klanten die een scan willen van een bepaald document toch eerder naar de studiezaal komen om zelf een foto van een stuk te maken, omdat ze daarmee scankosten uitsparen (aan het zelf fotograferen van een document zijn geen kosten verbonden).

SCANAANVRAGEN				
	2023	2022	2021	2020
Bouwdossiers aantal afgehandelde aanvragen	581	474	513	434
Bouwdossiers aantal geleverde scans	3.934	3.915	4.934	3.147
Overige aantal afgehandelde scanaanvragen	47	35	92	71
Overige aantal geleverde scans	314	502	989	1.150
TOTAAL (geleverde scans)	4.248	4.417	5.923	4.297

NB. In dit overzicht zijn niet de aanvragen/geleverde scans van beeldmateriaal opgenomen.

- Halverwege 2024 is de vernieuwde website ecal.nu gelanceerd. De website heeft een overzichtelijke(re) en moderne indeling gekregen. De oude website draaide op een verouderd platform waardoor het vernieuwen van content een tijdrovende taak was geworden. Daarnaast was het niet mogelijk om aan de wettelijke wensen en eisen rondom toegankelijkheid en informatieveiligheid te voldoen. In 2024 zullen de laatste aanpassingen aan de site verricht worden om te zorgen dat de website daar wel aan zal voldoen.

- Statistieken met betrekking tot raadpleging van archieftoegangen (inventarissen) via de website:

MEEST GERAADPLEEGDE ARCHIEFTOEGANGEN	
0105 - Gemeentebestuur Aalten, (1809) 1811-1942 (1968)	91.253
1053 - Gemeentebestuur Wisch, (1833) 1922-2004 (2009)	82.749
1100 - Poparchief Achterhoek en Liemers te Doetinchem, (1957) 2000-2015	79.685
1296 - Gemeentebestuur Bergh, 1942-1983	55.362
1303 - Gemeentebestuur Gendringen, 1990-2004	40.781

- Eind 2023 waren er 4.964.347 doorzoekbare beschrijvingen beschikbaar op de website. Dat zijn bijna 130.000 beschrijvingen meer dan in 2022.
- Het aantal afbeeldingen die via de website te vinden is, is gestegen t.o.v. het jaar daarvoor. Nadat werkzaamheden aan digitaliseren en publiceren van filmmateriaal in 2022 nagenoeg stil lag, zijn er in 2023 weer 23 films aan de digitale collectie op de website toegevoegd.

aantal doorzoekbare items	2023	2022	2021	2020	2019
Archief	4.964.347	4.837.000	4.831.322	4.752.153	4.713.695
Beeldbank	87.524	87.290	86.626	85.184	84.909
Film	189	166	166	166	140

- Van verschillende zijden en ten behoeve van diverse doeleinden werd een beroep gedaan op beeldmateriaal uit de film- en fotocollectie van het Erfgoedcentrum. Het aantal aanvragen is ten opzichte van 2023 toegenomen. In totaal zijn er 462 aanvragen met betrekking tot beeldbestanden in 2023 afgehandeld. (In 2022 waren dat er 382.)
Een groot aantal aanvragen kwamen vanuit de gemeente Berkelland; 214 luchtfoto's werden aangevraagd t.b.v. een intern project.
Ander 'groot verbruikers' waren de uitgever van het cultuur historisch magazine Oer (66 afbeeldingen aangevraagd) en de NOS die afbeeldingen (42) wilden gebruiken voor een documentaire over het Rademakersbroek. Deze documentaire is 4 mei 2023 uitgezonden.
- Bijna alle gemeenten komen regelmatig dossiers lenen uit de bestanden die bij het Erfgoedcentrum in beheer zijn of zijn uitgeplaatst (in het archiefdepot geplaatst in afwachting van overbrenging). Het aantal uitleningen aan de gemeenten is met 2.740 gestegen t.o.v. 2022.

GEMEENTELIJKE UITLENINGEN							
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Aalten	0	0	0	0	0	0	2
Berkelland	193	38	35	24	90	87	155
Bronckhorst	58	61	153	73	70	93	40
Doetinchem*	844	726	655	964	944	2.046	2.546
Montferland	282	376	271	344	603	298	255
Oost Gelre	343	471	454	424	551	544	487
Oude IJsselstreek	555	559	817	571	1007	871	834
Winterswijk	465	466	413	1.089	613	512	233
TOTAAL	2.740	2.697	2.798	2.525	3.878	4.451	4.552

* Aantal aanvraag uitlening is inclusief 62 aanvragen vanuit ODA

3.1.4 Uitvoeren van de archiefwettelijke inspectietaak

De archiefinspecteur houdt toezicht op niet-overgedragen archieven; daarbij wordt inspectie uitgevoerd op bestanden die op het punt staan overgedragen te worden (moet conform geldende normen en eisen), worden vernietigingslijsten beoordeeld en wordt gevraagd en ongevraagd advies gegeven met betrekking tot informatie- en archiefbeheer van de gemeenten én gemeenschappelijke regelingen.

Met alle gemeenten, het Waterschap en de gemeenschappelijke regelingen is regulier overleg gevoerd. Daarnaast zijn voor iedere organisatie de volgende specifieke zaken uitgevoerd:

gemeente	inspectiewerkzaamheden
Aalten	<ul style="list-style-type: none"> - uitvoeren Audit 2023 - Beoordelen vernietigingslijsten Aalten: <ul style="list-style-type: none"> - stukken gemeente Aalten 2022 - stukken voormalige gemeente Aalten 2022 - personeelsdossiers, uit dienst 2010 en 2011 - stukken gemeente Dinxperlo 2022 - stukken Verkiezingen Gemeenteraad 16-03-2022 - stukken gemeente Aalten 2023 - stukken voormalige gemeente Aalten 2023 - stukken verkiezingen Provinciale Staten en Waterschapsverkiezingen d.d. 15-03-2023, conform de hiervoor geldende bepalingen van de Kieswet - stukken vervallen in 2015 cliëntendossiers gem. Aalten - Advies/beoordeling bewerken bouwvergunningen voor overbrenging - Advies/beoordeling overbrenging persoons- en woningkaarten
Berkelland	<ul style="list-style-type: none"> - uitvoeren Audit 2023 - Beoordelen vernietigingslijsten Berkelland: <ul style="list-style-type: none"> - meldingen verhuizing Berkelland, vernietigingsjaar 2013-2017; - cliëntendossiers ABw voormalig gemeente Borculo, vernietigingsjaar 2022 - cliëntendossiers SoZa voormalig gemeente Eibergen, vernietigingsjaar 2022 - cliëntendossiers SoZa voormalig gemeente Neede, vernietigingsjaar 2022 - cliëntendossiers ABw voormalig gemeente Ruurlo, vernietigingsjaar 2022 - stukken gemeente Berkelland, vernietigingsjaar 2022 - stukken voormalig gemeente Borculo, vernietigingsjaar 2022 - stukken voormalig gemeente Eibergen, vernietigingsjaar 2022 - stukken voormalig gemeente Neede, vernietigingsjaar 2022 - stukken voormalig gemeente Ruurlo, vernietigingsjaar 2022 - financiële stukken gemeente Berkelland, vernietigingsjaar 2022 - cliëntendossiers WMO voormalig gemeente Berkelland, vernietigingsjaar 2022 - stukken voormalige gemeente Ruurlo 1946-1989 - Advies/beoordeling bewerken archiefbestand Ruurlo 1990-2004 - Advies/beoordeling bewerken restbestanden Ruurlo - Advies bewerking voor overbrenging Neede 1938-2004 - Advies Handboek vervanging - Advies vakapplicatie Rx Mission - Advies vernietigen digitale archiefbescheiden - Advies doorlopende machtiging vernietiging archiefbescheiden

Bronckhorst	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 - Beoordelen vernietigingslijsten Burgerzaken 2016-2020 - Beoordelen vernietigingslijsten (inhaalactie) 2008-2017 - Advies migratietraject - Advies opheffen beperking openbaarheid
Doetinchem	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 - Beoordelen vernietigingslijsten V 2016-2018 - Advies vernietigen over systemen heen - Advies bewerken SARA 0119 - Advies informatiebeheer regionale samenwerking Leerplicht - Advies beschrijven beeldmateriaal Rietveld Lyceum - Advies doorlopende machtiging vernietiging archiefbescheiden
Montferland	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 - Advies bewerken archiefbestanden - Advies overbrenging Milieu Didam 1891-2004 - Advies overbrenging beeldmateriaal
Oost Gelre	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 - Beoordelen vernietigingslijst Oost Gelre - Advies beperking openbaarheid archiefbescheiden - Advies/beoordeling overbrenging Groenlo 1933-1990 - Advies procedure vernietiging - Advies overbrenging Elna en Groenlose Gids - Advies uitplaatsing/migratie civiele projecten
Oude IJsselstreek	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 - Advies herbewerken bouwvergunningen Gendringen - Advies vernietigen digitale archiefbescheiden - Advies doorlopende machtiging vernietiging archiefbescheiden
Winterswijk	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 - Advies/beoordeling overbrenging bouwvergunningen 1976-1990 - Advies/beoordeling bewerking secretariearchief 1985-1994 - Advies migratietraject Greenvally - Advies Handboek vervanging
Waterschap Rijn en IJssel	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 - Advies beperken openbaarheid - Advies overbrenging archiefblok 2020 - Advies bewaartermijnen personeelsgegevens - Advies vernietigen processen-verbaal gemeentelijke stembureaus - Advies uitplaatsing Sharepoint
Gemeenschappelijke Regelingen	<p><u>Ecal</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 <p><u>Fijnder</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Audit 2023 - Advies verantwoordelijkheid over WSW-dossiers (i.c. met drie gemeenten) - Advies Handboek vervanging - Advies vernietigen digitale archiefbescheiden <p><u>Hameland</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Beoordelen vernietigingslijst vernietigingsjaren 2018-2023 <p><u>Laborijn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uitvoeren Audit 2023 - Beoordelen vernietigingslijst 2021-2023 - advies overbrengen archiefbestanden ISWI en Wedeo - beoordelen archiefbestand Wedeo - advies over procedure vernietiging

	<u>ODA</u> - uitvoeren Audit 2023 - advies nulmeting - advies over 'informatie op orde' <u>Regio Achterhoek</u> - uitvoeren Audit 2023 - Beoordelen vernietigingslijsten over de jaren 2017 en 2018 - Beoordelen vernietigingslijst "veegactie" (2001-2022) - beoordelen vernietigingslijst personeelsdossiers - advies over 'informatie op orde' - advies bewerking bestuursarchief 2009-2016
--	--

- Ten behoeve van uitvoering van de archiefinspectietaak en deskundigheidsbevordering zijn onderstaande algemene werkzaamheden uitgevoerd en is aan onderstaande activiteiten/ overleggen deelgenomen.

Overleggen	- Reguliere overleggen met contactpersonen DIV - Jaarlijkse gesprekken met DIV en leidinggevenden - E-depotoverleg - Vergadering met Gelderse archiefinspecteurs - Collegiaal overleg archiefdiensten Gelderland
Activiteiten/ bijeenkomsten	- Organisatie Achterhoekse DIVdag 2023 - Bijwonen diverse seminars VNG en KVAN

3.1.5 Stimuleren van onderzoek, studie en activiteiten op het gebied van en interesse in de streekcultuur en -historie Achterhoek en Liemers.

- Ten behoeve van het stimuleren van gebruik van in beheer zijnde archieven en collecties zijn rondleidingen, lezingen en cursussen gegeven, leerlingen ontvangen en andere activiteiten georganiseerd. In onderstaand overzicht is het aantal bezoekers vermeld dat het Erfgoedcentrum in het kader van een activiteit/ bijeenkomst heeft bezocht of deelnam aan een activiteit van het Erfgoedcentrum op een andere locatie. Onder streektaalactiviteiten is ook het aantal leerlingen meegenomen dat in 2023 een dialectles heeft gekregen en het kinder-streektaalmagazine heeft ontvangen in het kader van het project Wiesneus voor de basisscholen.

activiteiten	aantal	toelichting
Cursussen	59	cursus paleografie, basiscursus genealogie, cursus genealogie voor gevorderden, workshop kadastronderzoek
Lezingen	383	Liemerse dijkenlandschap en Deltaplan grote rivieren; Kasteel Keppel; Lezing mbt publicatie Kind van Maria en Mao, Achterhoekers in Amerika, Veranderingen in natuur, landschap en landbouw in de Achterhoek
Streektaalactiviteiten	3.780	Wiesneus/leerlingen streektaallessen en afsluiting; Achterhoek(s) College; Boekenwaeke/verkiezing Beste Boek A&L, Streektaalsymposium Streektaol veur potwottels, streektaalmuziekfestival Plat Gespöld, presentatie Zutphens Woordenboek, Achterhoekse pubquiz Zwarte Cross, presentaties/lezingen over de streektaal
Overige bijeenkomsten	441	Boekpresentaties Jaarboek A&L 46 en 47 en De oorlog van Jan Massink, rondleidingen, Open Monumentendag, boekenmarkt
TOTAAL	4.663	

- De social media kanalen van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers worden structureel ingezet om activiteiten, nieuwtjes en interessant archiefmateriaal te belichten. Ook in het jaar 2023 zijn er weer volgers bijgekomen op Facebook, Twitter en Instagram.

Volgers/likes*	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Facebook	2174	1904	1311	1058	887	646	532
X (Twitter) **	1202	1227	1203	1132	1021	911	737
Instagram	1153	1061	1011	889	692	550	147
LinkedIn	260	168	-	-	-	-	-

* stand van zaken op 31 december van het betreffende jaar

** bij overgang van Twitter naar de naam X afgelopen jaar, zijn er door X zelf, veel inactieve accounts verwijderd.

Daarnaast zijn er een aantal filmpjes toegevoegd op het Youtube-kanaal van het Erfgoedcentrum. Zo zijn er 2 filmpjes te zien over 'Wiesneus', zijn er 7 afleveringen te zien over het project 'Mijn Achtergrond', 3 filmpjes over 'uut flonkergood 2023', een *Plat veur Potwottels* demonstratievideo, een video over het boekje 'Eerste Hulp bij plat praoten' en 5 filmpjes over de genomineerden voor het "Beste Boek Achterhoek en Liemers".

- Het Erfgoedcentrum is het taal instituut voor Nedersaksisch in de provincie Gelderland.
  - De subsidie van de Provincie Gelderland heeft het onder meer mogelijk gemaakt om een streektaalconsulent aan te stellen, een Stimuleringsfonds Nedersaksisch Gelderland in te stellen, een streektaalsymposium te organiseren en te starten met het opbouwen van een netwerk in de regio noordoost Veluwe;
  - Met de andere Nedersaksische taal instituten in Nederland (Stellingwerf, Groningen, Drenthe en Overijssel) zijn in 2023 diverse overleggen gevoerd en bijeenkomsten georganiseerd om de streektaal in een breder kader onder de aandacht te brengen en te houden. Er wordt gebruik gemaakt van elkaars deskundigheid en les- en PR-materiaal en als een gremium contact onderhouden met de raad van Europa en ministeries (BiZa en OCW).
  - Het project Wiesneus; kindertijdschrift met daaraan gekoppelde streektaal les voor groep 6/7 in het basisonderwijs is ook in 2023 weer verder uitgebreid. Wederom hebben meer scholen aan dit project meegedaan dan het jaar daarvoor. Als afsluiting van Wiesneus 2023 is een gratis activiteit voor kinderen en hun begeleiders georganiseerd in het Openluchtmuseum Achterhoek. Door kinderen op diverse vlakken onder begeleiding creatief bezig te laten zijn werd het Wiesneus-thema 2023 'Kunst' gekoppeld aan streektaal.
  - In samenwerking met de Dialectkring Achterhoek en Liemers en de Stichting Vrienden van de Streektaal Lochem is de *Waeke van het Achterhoekse en Liemense Book* georganiseerd. Daarvoor is een bundel nieuwe verhalen en gedichten in de streektaal samengesteld en uitgebracht onder de titel *Flonkergood*. Dit boekje heeft iedereen die in die week een boek uit of over de regio kocht (bij het Erfgoedcentrum of bij de boekhandel in de regio) kado gekregen.

3.1.6 Verzamelen, beheren en beschikbaar stellen van literatuur en documentatie met betrekking tot streekcultuur en –historie Achterhoek en Liemers.

- De bibliotheekcollectie is actueel en beschikbaar gehouden door aanschaf van relevante publicaties, verwerkingen van aanwinsten en wegwerken van werkvoorraden. Aantal aanwinsten in de bibliotheek: 237 publicaties waarvan 87

aangekocht. De overige 150 publicaties zijn aan het Erfgoedcentrum geschonken. Bovendien werden 143 publicaties toegevoegd aan de bibliotheekcollectie uit de werkvoorraad in 2023.

- De bibliotheekcatalogus is aangevuld met de aanwinsten, beschrijvingen van periodieken en er is gewerkt aan het wegwerken van de werkvoorraad (herordening en registratie).
- De documentatiecollectie van het Achterhoeks Archief is verder opgeschoond.
- Het scannen van kanten van aanwinsten werd voortgezet, zodat die in de bibliotheekcatalogus opgenomen kunnen worden bij de beschrijvingen van de desbetreffende boeken.

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Personeel en organisatie

Vaste medewerkers

- In de loop van het jaar zijn om verschillende redenen 3 medewerkers uit dienst gegaan (andere baan, pensioen). Dit heeft enige vacatureruimte opgeleverd; dit is met een het aanstellen van een nieuwe (full time) medewerker per 1-1-2024 deels ingevuld.
- Ter ontwikkeling van de medewerkers is er een teamtraining georganiseerd, zijn periodieke personeelsgesprekken gevoerd en hebben een aantal medewerkers deelgenomen aan specifieke studiedagen/-bijeenkomsten en zijn vakinhoudelijke cursussen/trainingen gevolgd.

Vrijwilligers

- Het aantal vrijwilligers lag eind 2023 op 35.
- Naast twee vrijwilligersbijeenkomsten (overleggen) is er 29 juni een vrijwilligersuitje georganiseerd. Deze activiteit bestond uit een ontvangst, een rit met een huifkar, bezoek met unieke rondleiding op Kasteel Keppel en een afsluitend diner.
- Tijdens de Kerstbijeenkomst in december is van een aantal vrijwilligers afscheid genomen. Na afloop van de bijeenkomst ontvingen de vrijwilligers een kerstpakket.

Inhuur derden

- Via Laborijn is één medewerkster bij het Erfgoedcentrum werkzaam. Zij verricht ondersteunende administratieve werkzaamheden.
- Op projectbasis zijn twee medewerkers in dienst als 'streektaalfunctionaris'. De werkzaamheden die zij uitvoeren, vallen deels onder de projecten van het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek en deels zijn het projecten van het Erfgoedcentrum zelf, gebaseerd op het activiteitenplan op basis waarvan de Provincie Gelderland subsidie verleent.
- Ten behoeve van het wegwerken van de werkvoorraad in inventarisatiewerkzaamheden is extra ondersteuning ingehuurd.

Overig

- Inzet P&O (HR en salarisadministratie) en ICT vanuit gemeente Doetinchem op basis van Service Level Agreement is gecontinueerd.

3.2.2 Huisvesting

- Ten behoeve van de huisvesting wordt depot-, kantoor- en studiezaalruimte gehuurd (op basis van een langlopend huurcontract) van Brewinc B.V.
- Het Erfgoedcentrum is vertegenwoordigd in de Stichting Brewinc Beheer; een beheerstichting ten behoeve van de gebruikers (bewoners) van het gebouw het Brewinc. Het Erfgoedcentrum vervult hier de rol van secretaris. Via de verhuurder wordt een gebouwenbeheerder ingezet ten behoeve van facilitaire zaken met

betrekking tot het gebouw als geheel en gezamenlijke ruimtes (niet voor de ruimtes van de afzonderlijke gebruikers).

- Voor gebruik van een up-to-date netwerk, benodigde hard- en software en voor ondersteuning ICT-diensten wordt gebruik gemaakt van inzet van de gemeente Doetinchem op basis van een Service Level Agreement.

3.2.3 Samenwerking

- Het Erfgoedcentrum heeft goede contacten met het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD); er is regelmatig overleg en er wordt gebruik gemaakt van wederzijdse kennis, ervaring en diensten.
- Er is nauwe samenwerking met de medegebruikers van 't Brewinc en met name de Bibliotheek West Achterhoek, wat heeft geleid tot uitwisseling van kennis en ervaringen maar ook tot concrete gezamenlijke activiteiten (zoals Wiesneus en organisatie van lezingen).
- Vanaf 2017 is het Erfgoedcentrum coalitiepartner van het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek (CEPA). Samen met vijf andere coalitiepartners wordt gezamenlijk invulling gegeven aan dit pact. Binnen het CEPA zijn een aantal direct aan het Erfgoedcentrum gerelateerde projecten gerealiseerd:
  - Wiesneus: door goede samenwerking met de bibliotheken West- én Oost-Achterhoek, Achterhoekse Poort en Montferland is het project Wiesneus – magazine en lessen m.b.t. de streektaal – een groot succes.
  - Plat Gespöld: jaarlijks streektaalmuziekfestival met toekenning van de prijs ‘De Gelderse Kleiroze’ voor het ‘haevigste liedje’ van het afgelopen jaar.
- Sinds de ondertekening in 2018 van het convenant Nedersaksisch door de provincies waar Nedersaksisch de streektaal is, heeft de provincie Gelderland het Erfgoedcentrum aangewezen als hét taalinstituut Nedersaksisch voor deze provincie. Vanaf 2019 is daardoor een steeds hechtere samenwerking en band ontstaan met de andere Nedersaksische taalinstututen in Nederland: Overijsselacademie, Huus van de Taol (Drenthe), CGTC (Groningen) en de Schrieversronte in Stellingwerven (Friesland). De directeuren hebben inmiddels een stuurgroep gevormd om activiteiten op elkaar af te stemmen en zo mogelijk gezamenlijk te ontwikkelen.
- Met betrekking tot diverse activiteiten is dit jaar actief samengewerkt met allerlei verenigingen en organisaties:
  - Achterhoek Nieuws
  - Achterhoek Uitgevers
  - Archiefdiensten in de provincie Gelderland, waaronder Gelders Archief, Regionaal Archief Zutphen en Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg
  - Audio Visueel Archief Gelderland (AVAG)
  - Bibliotheek West-Achterhoek, Oost-Achterhoek, Achterhoekse Poort, Montferland en De Graafschap
  - Coalitiepartners in het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek (Amphion, DRU Industriepark, St. Achterhoek Toerisme, Boogie Woogie, Culturije, Cultuur Oost)
  - Commissie Open Monumentendag
  - Coöperatie Erfgoed Gelderland
  - Dialectkring Achterhook en Liemers
  - Drie Koningen Treffen (Liemers)
  - De Gelderlander
  - Historische en oudheidkundige Verenigingen in de regio
  - Huis Bergh
  - Taalinstututen in het Nedersaksisch taalgebied: Huus van de Taol, Overijsselacademie, Centrum Groninger Taal en Cultuur, Schrieversronte Stellingwerve
  - Museum STAAL Almen

- Nationaal Onderduikmuseum Aalten
- Nederlandse Genealogische Vereniging, afd. Achterhoek en Liemers
- Omroep Gelderland
- Provincie Gelderland
- SONT
- Stedsmuseum Doetinchem
- Staring Stichting
- Mr. H.J. Steenbergen-Stichting
- Stichting Vrienden erfgoed Staring
- Vereniging Vrienden van de Streektaal veur Lochem e.u.
- Waterschap Rijn en IJssel

4. Paragraaf financiën

Staat van baten en lasten over 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023
	€	€
<u>Baten</u>		
Bijdrage gemeenten	1.583.585	1.578.910
Bijdrage Provincie Gelderland	115.873	110.000
Baten uit acties van derden	9.000	6.500
Overige baten	177.896	102.762
Project CEPA	95.958	35.000
Project OER	10.556	11.125
<u>Som der baten</u>	1.992.868	1.844.297
<u>Lasten</u>		
Personeelslasten	998.005	976.500
Kapitaallasten	29.846	25.000
Huisvestingslasten	484.732	347.100
Kantoorlasten	22.050	22.000
Algemene lasten	178.556	192.105
Project OER/CEPA	223.820	155.000
Voorheffing BTW compensatiefonds	97.270	75.000
<u>Som der lasten</u>	2.034.279	1.792.705
<u>Resultaat</u>	-41.411	51.592
Financiële baten en lasten	549	-13.385
<u>Resultaat voor bestemming</u>	-40.862	38.207